

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii cetățeniei române, nr.21/1991

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Situația actuală și reglementările anterioare

Cadrul normativ în materia cetățeniei îl reprezintă Legea nr.21/1991, republicată cu modificările și completările ulterioare, care stabilește modurile de acordare și pierdere a cetățeniei române precum și autoritățile care verifică îndeplinirea condițiilor necesare acordării sau pierderii cetățeniei române și care aprobă aceste cereri.

Astfel, conform legii, cetățenia se dobândește de drept (prin naștere), prin adopție și prin acordare la cerere și se pierde, prin retragerea cetățeniei române, aprobarea renunțării la cetățenia română sau în alte cazuri prevăzute de lege.

Procedura acordării la cerere și a pierderii cetățeniei române, ca urmare a retragerii sau aprobării renunțării la cetățenia română, prevede depunerea cererilor, după caz, la Ministerul Justiției sau la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate și verificarea îndeplinirii condițiilor cerute de lege de către o comisie pentru constatarea condițiilor de acordare a cetățeniei române care funcționează pe lângă Ministerul Justiției. Această comisie este formată din 5 judecători de la Tribunalul București desemnați de către președintele acestei instanțe. **Programul comisiei nu este permanent, cei 5 judecători continuând să lucreze și în cadrul instanței judecătorești.**

Perioadei de timp dintre momentul depunerii cererii și momentul avizării de către comisia formată din judecători, i se adaugă o perioadă de alte câteva luni reprezentând procedura întocmirii, avizării și adoptării hotărârii Guvernului.

Prin urmare, este necesară o **regândire** a procedurii de soluționare a cererilor de dobândire, redobândire sau renunțare la cetățenia română, astfel încât să se asigure o durată rezonabilă de procesare a acestora.

2.2. Schimbări preconizate

Proiectul supus spre adoptare reglementează aspecte procedurale legate de dobândirea, pierderea și revocarea cetățeniei române și modul de organizare și funcționare al organului administrativ competent în materia cetățeniei.

Principala reglementare propusă prin prezentul proiect de act normativ este cea a organizării și funcționării comisiei pentru cetățenie. Astfel, se propune:

- înlocuirea actualei comisii formată din 5 judecători cu una formată din **personal de specialitate juridică** din cadrul Ministerului Justiției, măsură impusă de necesitatea verificării cu **celeritate** a actelor depuse la dosarele de acordare sau pierdere a cetățeniei române și de faptul că, o astfel de comisie ar trebui să aibă un caracter permanent, ceea ce nu este posibil în componența Comisiei stabilită de legea în vigoare. În reglementarea actuală, Comisia este formată din 5 judecători (care efectuează această activitate în plus față de activitatea de judecată), iar contestarea deciziei Comisiei se soluționează tot de instanța de judecată. Se impune, din considerente de ordin practic, ca decizia să fie luată de o structură administrativă, cu posibilitatea atacării în instanță a deciziilor acesteia de către cei nemulțumiți;
- înlocuirea **activității** nepermanente a comisiei cu o comisie **permanentă**; efectele acestor schimbări sunt creșterea celerității în procesarea dosarelor, o procedură mai riguroasă, transparentă și modernă în materie;
- o altă **modificare** propusă de proiect este cea a **autorității de stat care acordă sau aprobă pierderea cetățeniei. Față de actuala reglementare** care prevede aceste **competențe pentru Guvern**, cu procedura de durată a elaborării unui act normativ supus procedurii de avizare și a adoptării unei decizii în cadrul unui organ colegial, **proiectul propune** o astfel de competență pentru **ministrul justiției**. Astfel, ministrul justiției, după aprecierea Comisiei pentru cetățenie, emite ordine - de acordare a cetățeniei române, de redobândire a cetățeniei române, de renunțare la cetățenia română și de retragere a cetățeniei române. Controlul judecătoresc este menținut în prezentul proiect prin **posibilitatea contestării ordinului ministrului justiției, la secția de contencios administrativ a Curții de Apel de la domiciliul sau, după caz, de la reședința solicitantului**. În cazul în care solicitantul nu are domiciliul sau reședința în România, ordinul poate fi atacat, în același termen, la secția de contencios administrativ a Curții de Apel București. Hotărârea Curții de Apel este definitivă și irevocabilă.

În ceea ce privește procedura acordării sau redobândirii cetățeniei române, proiectul aduce o serie de **elemente de noutate** față de reglementarea actuală, după cum urmează:

- introducerea unui termen de 6 luni pentru ca petentul să-și completeze dosarul, în cazul în care Comisia constată lipsa unor documente necesare soluționării cererii de acordare sau de redobândire a cetățeniei române; în caz contrar, cererea urmând a fi respinsă ca nesusținută (în reglementarea actuală, comisia dispune invitarea petiționarului pentru completarea actelor, iar neprezentarea nejustificată a acestuia la două termene consecutive atrage respingerea cererii ca nesusținută);
- proiectul reglementează, pentru prima dată, **situațiile speciale** ale persoanelor, cetățeni străini, ce nu pot depune jurământul de credință față de România din cauza unui **handicap permanent** sau a unei **boli cronice**, și care obțin astfel cetățenia

română de la data publicării în Monitorul Oficial al României a ordinului ministrului justiției de acordare a cetățeniei române (și nu la data depunerii jurământului).

Prevederi similare au fost introduse și în ceea ce privește procedura de aprobare a cererii de renunțare la cetățenia română.

De asemenea, a fost detaliată procedura privind retragerea cetățeniei române.

Totodată, în contextul în care România a devenit, de la 1 ianuarie 2007, stat membru al Uniunii Europene, dreptul la liberă circulație pe teritoriul altor state nu mai poate fi restricționat pentru persoanele ce au redobândit cetățenia română, motiv pentru care prevederile art. 37¹ au fost abrogate.

De asemenea, trebuie avută în vedere necesitatea urgentării procesării numărului extrem de mare de cereri de acordare, respectiv redobândire a cetățeniei române, astfel încât se propune emiterea unui ordin al ministrului justiției prin care acesta să constate îndeplinirea condițiilor pentru acordarea, redobândirea, retragerea cetățeniei române și respectiv renunțarea la cetățenia română, ca modalitate de soluționare mai rapidă a cererilor de acordare, redobândire, retragere și respectiv renunțare la cetățenia română.

Urgența reglementării reiese în principal din operativitatea cu care trebuie soluționate cele peste 34.000 de dosare aflate în curs de soluționare la Comisia pentru constatarea condițiilor de acordare a cetățeniei, precum și a celor peste 500.000 de cereri de acordare sau redobândire a cetățeniei române depuse numai la Consulatul de la Chișinău, al căror număr a determinat practic imposibilitatea înregistrării acestora și transmiterea către Ministerul Justiției.

Nevoia de promptitudine și de simplificare a procedurii de dobândire sau redobândire a cetățeniei române impune abilitarea Comisiei pentru cetățenie de a solicita clarificări în problemele legate de cetățenie și de a elibera, în baza acestor clarificări, un document de atestare a statutului de cetățean român (*adeverință de atestare a statutului de cetățean român*).

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

3.1. Impact macro-economic – reglementarea unei proceduri mai rapide de acordare a cetățeniei române poate avea un impact pozitiv în contextul creșterii nevoii de forță de muncă pe piața din România.

3.2. Impact asupra mediului de afaceri – acordarea cetățeniei române în condițiile unei proceduri care se desfășoară pe o durată de timp rezonabilă poate reprezenta un element de atractivitate pentru cei care doresc să se stabilească în România în scopul constituirii unei afaceri, contribuind astfel, la dezvoltarea mediului de afaceri românesc.

3.3. Impact social – proiectul reglementează, pentru prima dată, *situațiile speciale*, astfel că persoanele, cetățeni străini, ce nu pot depune jurământul de credință față de România din cauza unui *handicap permanent* sau a unei *boli cronice*, obțin cetățenia română de la data publicării în Monitorul Oficial al României a ordinului ministrului justiției de acordare a cetățeniei române.

3.4. Impact asupra mediului – proiectul nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

Proiectul nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Proiecte de acte normative suplimentare – nu este cazul.

5.2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie – nu există *acquis comunitar* în domeniu.

5.3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente – nu este cazul.

5.4. Evaluarea conformității - nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente – nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate – nu este cazul.

6.2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și modul în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ – proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative – proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente – proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către: Consiliul Legislativ, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi

Prezentul act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ, prin avizul nr.1179/07.09.2007.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ – nu e cazul.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice – proiectul nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 8-a

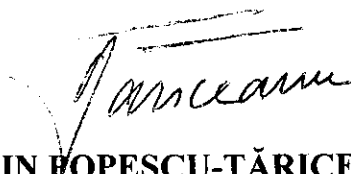
Măsuri de implementare a proiectului de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale

Înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente –

- înlocuirea actualei comisii formată din 5 judecători cu una formată din *personal de specialitate juridică* din cadrul Ministerului Justiției, pentru considerentele expuse la punctul 1.2;
- trecerea competenței de acordare a cetățeniei *de la Guvern la Ministrul Justiției*, pentru considerentele expuse la punctul 1.2.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Legii cetățeniei române, nr.21/1991, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', written over a faint, stylized graphic element that resembles a large, thin letter 'V' or a similar shape.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU